

цьому відіграло проведення у 1934 р. організованого за ініціативою О. Черепніна за підтримки видатного китайського музиканта Сяо Юмея першого в Китаї композиторського конкурсу, метою якого, за висловом митця, було саме створення національної китайської музики. Цей конкурс, що отримав величезний відгомін у китайській мистецькій спільноті, сприяв визначенню нового спрямування творчості китайських музикантів, позначеного домінуванням опори на власні національні традиції (у поєднанні з опануванням європейських принципів музичного мислення).

Саме О. Черепніним у контексті формулювання ідеї та характеру зазначеного композиторського конкурсу вперше було започатковане поняття *китайський стиль*, яке стало тепер основоположним для китайського музичного мистецтва.

На честь 90-річчя цієї визначної не лише для китайського, а й для світового мистецтва події, Товариством Черепніна (Tcherpnin Society) у США на початку 2024 р. запроваджено новий міжнародний конкурс композиторів, який проводиться саме на тих засадах і за тими ж умовами, які були свого часу визначені Олександром Черепніним. Метою конкурсу, участь у якому беруть композитори китайського походження, визначено, як і раніше, заохочення митців до створення музичних творів, натхненних саме *китайським національним характером*. Конкурс проводиться за двома номінаціями: 1) твори для фортепіано соло; 2) ансамблеві твори для фортепіано в дуєті з якимось традиційним китайським інструментом. До складу журі конкурсу входять такі відомі й авторитетні музиканти, як піаніст та музикознавець Девід Віттен (David Witten), композитор та музикознавець Віктор Цзо (Viktor Tszo), композитор Х'юберт Хо (Hubert Ho), піаністка Фей-Фей Донг (Fei Fei Dong), композиторка та артистка-басистка Емілі Ко (Emily Koh).

Твори композиторів, визнаних переможцями цього конкурсу, прозвучать у концертній програмі Черепнінського фестивалю, який відбудеться у квітні 2024 р. у Центрі класичної музики в Нью-Йорку.

Кун Чжуцзюнь

ТВОРИ ДЛЯ ЕРХУ В КОМПОЗИТОРСЬКІЙ СПАДЩИНІ ААРОНА АВШАЛОМОВА

Kong ZhuJun

WORKS FOR ERHU IN THE COMPOSER'S HERITAGE OF AARON AVSHALOMOV

Одним з найпопулярніших та найулюбленіших традиційних музичних інструментів Китаю є *ерху*, який називають китайською скрипкою. Його тембр вважають найвиразнішим з усіх китайських струнних інструментів. Упродовж багатьох тисячоліть вміння грати на *ерху* було в Китаї невід'ємною ознакою шляхетності, освіченості та культури.

На початку ХХ ст. музика для *ерху* та мистецтво виконання на ньому отримують новий інтенсивний імпульс, набуваючи свого другого народження завдяки удосконаленню, модернізації цього інструменту, здійсненому у 1931 р. відомим китайським композитором Лю Тяньхуа (1895–1932). Він також створив значну кількість творів для *ерху*, у яких розкрив нові художньо-виконавські якості цього інструменту. Найбільш популярними з них є п'єси «Відображення Місяця на воді» та «Червоні тині свічок, які мерехтять»).

Реформа Лю Тяньхуа, що надала можливість використання *ерху* не тільки як ансамблевого й акомпануючого, але й як сольного інструменту, призвела до

величезного зростання мистецького інтересу до цього інструменту та створення цілої низки концертних творів для солюючого *ерху*. Результатом цієї реформи стало також колосальне принципове змінення соціального й художнього статусу *ерху* з інструменту побутового музикування на провідний універсальний сольний концертний інструмент. Із цієї доби розпочався новий етап історичного розвитку гри на *ерху*, яка перетворилася на сольне виконавське мистецтво. Твори для солюючого *ерху* також з'являються у творчому доробку багатьох митців.

Одним з перших авторів, який звернувся до звучання *ерху* в академічних творах, став Аарон Авшаломов — видатний композитор, засновник багатьох жанрів китайського музичного мистецтва ХХ ст., центральною ідеєю творчості якого було органічне поєднання музичних традицій Сходу та Заходу і створення на цій основі нової національної китайської музики. Композиторська спадщина Аарона Авшаломова містить декілька яскравих творів для *ерху*. Найвідомішим з них є насамперед «Ноктюрн для *ерху* з оркестром», у якому започатковано використання *ерху* не тільки як сольного інструменту, але й як концертуючого інструменту, що виконує головну роль в активному діалозі із симфонічним оркестром. Перу Авшаломова належить також твір «Пісня Гуей Фей» для *ерху*.

Д. Янжула

ТВОРИ СОЛО ДЛЯ ТРОМБОНА — ШЛЯХ ДО МАЙСТЕРНОСТІ

D. Yanzhula

THE SOLO COMPOSITIONS FOR TROMBONE — WAY TO MASTERY

Тромбон, як духовий інструмент, пережив значний еволюційний шлях, який охоплює як зміни в його органологічних характеристиках, так і в особливостях його використання. У зв'язку із цим, рівень майстерності (технічні можливості та арсенал виражальних засобів) виконавців на тромбоні також зазнавав змін. У сучасному музичному контексті тромбон відіграє важливу роль, виступаючи як частина оркестру та ансамблю різного складу, а також як сольний інструмент. Хоча практика сольного виконання на тромбоні відносно нова, її значення як чинника розвитку мистецтва гри на цьому інструменті важко переоцінити. У ХХ ст. тромбон почав активно розвиватися як представник галузі духового соло. Це стало викликом для виконавців, які, виходячи за межі звичної ролі інструменту (осмислення й розуміння інструменту як учасника музичного колективу та, відповідно, рівень виконавської майстерності, який відповідав цій ролі), мусили розвивати нові техніки та виразність у своєму виконанні. Технічні й емоційні аспекти стали центральними в розумінні та використанні тромбону як сольного інструменту. Виразність, технічні можливості та емоційна глибина стали ключовими факторами в написанні та виконанні сольних творів для тромбона. Попри те, що на початку ХХ ст. концертний репертуар для тромбона вже був присутній, слід зауважити, що він не завжди відповідав запитам виконавців. Цей період можна охарактеризувати як етап осмислення тромбона як самодостатнього інструменту. На відзнаку від певних активних зрушень у розвитку репертуару для інших духових інструментів (передусім флейта, кларнет, труба), розвиток репертуару для тромбона цього періоду не відзначався такою активністю. Ця ситуація пояснюється багатьма факторами, включаючи менший